

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4736 Sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. **16.01.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 26-2-2025	Esas No: 2/2942

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. I IGİ
25 Şubat 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
25 Şubat 2025
No: 1588798

GENEL GEREKÇE

Ülke çapında uygulanan yanlış ekonomi politikaları ve benzer etmenler dolayısıyla ortaya çıkan yüksek enflasyon, ülkenin her bir ferdiini derinden etkilemektedir. Dar gelirli sınıfta yer alan vatandaşların sayısı gün geçtikçe artmakta iken, yurttaşların bırakın ulaşım için bütçe ayırmasını, ekmek alacak para bulmakta dahi zorlanmaktadırlar. Hal böyle iken vatandaşlarımız, zaman zaman hastaneye dahi gitmek için ulaşım giderini karşılayamamaktan doğan tedirginlikle sağlık problemlerini ötelemektedir. Son belirlenen asgari ücret, açlık sınırının altına kalmaya devam etmiştir. Türkiye'deki çalışanların geçim kaynağının asgari ücret düzeyinde ve altında kaldığı dikkate alındığında, bir çalışanın günde minimum gidiş dönüş olmak üzere, iki vasıta toplu taşıma aracı kullanmak zorunda olduğu dikkate alındığında, toplu taşıma için harcamak zorunda olduğu gider kalemi gelirine oranla çok yüksektir. Ulaşım, kamu hizmetinin bedelsizliği ilkesi uyarınca ücretsiz sunulması gereken bir hizmettir. Ulaşım, bir vatandaşın hayatını idame ettirmesi için Anayasa'mızda vurgulanan sosyal devlet ilkesi gereği, sunulması gereken zorunlu bir hizmettir. Bu hizmetin ücret karşılığı sağlanması, sosyal devlet ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Kaldı ki, kar amacı gütmemesi gereken belediyelerin şehir içi ulaşım hizmetini ücret karşılığı sağlaması, belediyelerin varoluş amacına aykırıdır.

Tüm bu hususlar, ülkemizde vatandaşların genel durumunu üzücü bir biçimde ortaya koymaktadır. Ulaşım harcamalarının bu ekonomik ortamda vatandaşın bütçesinde büyük bir ağırlığa ulaşacağı politika belirleyiciler tarafından göz ardı edilmektedir.

Devlet, bireylerin tüm hakları gibi ulaşım hakkına da erişimini temin etmekle Anayasa tarafından sosyal devlet ilkesi gereği ödevlendirilmiştir. Devlet, bu yükümlülüğünü yerine getirirken elbette ki ülkenin içinde bulunduğu ekonomik zemini dikkate alarak vatandaşlarının bu hizmete erişimini mümkün kılmalıdır. Bilinmelidir ki, refah içinde yaşayan bir toplumun en belirgin özelliği; bedensel, ruhsal ve sosyal anlamda tam bir iyilik hali içerisinde bulunan bireylerden oluşmasıyla sağlanabilecektir. Bu iyilik halinin oluşabilmesinin başlıca yöntemi de vatandaşın ekonomik zorluğunun aşılması ve refah bir hayat imkânı sunmaktır. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının her türlü şehir içi ulaşım hizmetine ücretsiz ulaşabilmesi amacıyla, her ne ad altında olursa olsun, kendilerinden hiçbir ücret talep edilememesi yönünde çalışması yapılması zorunluluğu hasıl olmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile sosyal devlet ilkesi gereği tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından şehir içi belediye ulaşım hizmetleri sunulurken, her ne ad altında olursa olsun ücret talep edilememesi, alınan ulaşım hizmetinin tamamen ücretsiz olması, ayrıca demiryolları ve denizyollarının şehirlerarası hatlarından ise tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının %50 indirimli olarak yararlandırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

**KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÜRETTİKLERİ MAL VE HİZMET
TARİFELERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan kişiler, demiryolları ve denizyollarının şehir içi hatları ile belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak, demiryolları ve denizyollarının şehirlerarası hatlarından ise %50 indirimli olarak yararlanırlar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.